

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 196. — ŠTEV. 196.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 22, 1922. — TOREK, 22. AVGUSTA, 1922.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

KITAJSKA BO GRADILA LASTNO ŽELEZNICO

Kitajci nameravajo zgraditi novo železnicu in sicer brez pomoči inozemcev. Stranska proga dolga sto milij.

Kitajska bo pričetila z grajenjem železnice izključno na svoj lastni račun, kar predstavlja vsekakor novost v zgodovini ekonomskega razvoja Kitajske.

Novega podjetja ne bo vodila nobena traja roka. Pri finančirjanju podjetja ne bo najti nikakega inozemskega kapitala. Noben inozemec ne bo dajal svojih nasvetov. Noben inozemski inženjer ne bo zapošlen pri zavrnjenju naloge, kateri si je stavila nova in ambicijska železница.

Kitajska vlada namerava zgraditi stransko progo, ki bo tekla od sedaj obratnico Peking-Suiyuan železnic. Proga bo tekla do Pao-tovca, na razdaljo stotih milij proti zahodu do Rame reke ali Jangtsekiang, — seglasno poročili, kateri je dobil trgovinski department Združenih držav. Izmenje in določenje te proge je že zavrneno in zavrneno je tudi že večina temeljnega dela. Finančne stiske, v katerih se nahaja vlada, pa so prisilile prekinjenje dela.

Stroške predlagane proge so ocenili na \$6,746,000. Soglasno s sedanjimi načrti se bo rabilo začasen tip konstrukcije, z lahkim tračnicami ter provizoričnimi mostovi. Postaje in druga poslopnost bodo obstajala iz enostavnih koč ali zavetrišč. Kljub drastični ekonomiji pa bo se vedno treba nekako \$1,255,000 za material in delo.

Ker bodo lahko pričeli s polaganjem tračnic že sedaj, bo prvič našteti otvorjen še pred koncem tekočega leta.

Upati je, da se bo zgradilo nadaljnje razširjenje proge severno do Urge pozneje, ko bo lažje dobiti potreben denar. To podaljšanje bo velikega važnosti z vojaškega in političnega vidika, kajti pripomoglo bo v veliki meri k razvoju Mongolske kot dela Kitajske.

1400 GALON ŽGANJA V KANAL

Atlantic City, N. J., 21. avgusta. Na stotine ženjih je bilo včeraj na vogalu North Carolina in Mediteran Ave. ter gledalo, kako so detektivi zlili v kanal 1400 galon žganja. Žganje so zaplenili v hiši nekega črnea, ki je baje zakladal vse gostilne v bližini s svojim močnim proizvodom.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRALII, ITALII in ZASEDEKEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledče:
Jugoslavija:

Razpoljila na zadnje poste in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in Jadranška banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu; Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevo ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron \$ 1.15	1,000 kron \$ 3.50
400 kron \$ 1.50	5,000 kron \$17.00
500 kron \$ 1.85	10,000 kron \$33.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoljila na zadnje poste in izplačuje "Jadranška banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir \$ 2.90	500 lir \$25.00
100 lir \$ 5.30	1000 lir \$49.00
300 lir \$15.00	

Za pošiljanje, ki presegajo meseč dva setisoč lir, ali pa tri setisoč lir, dovoljujemo po močnosti še poseben popust.

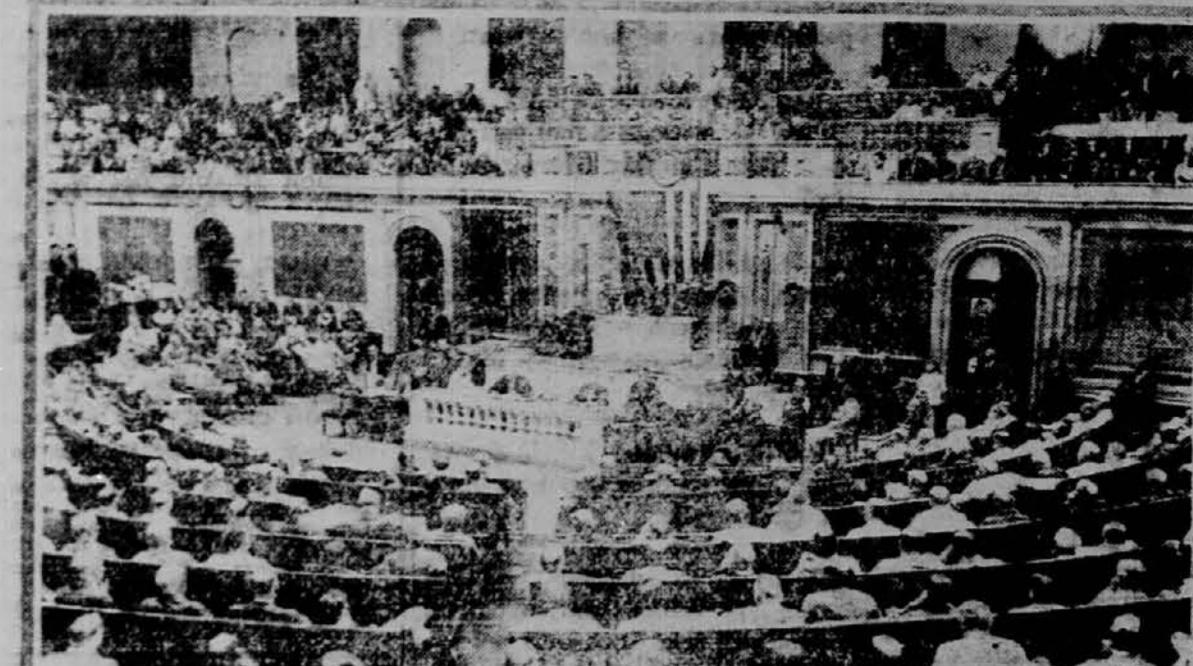
Vrednost kronam, dinarijem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene naprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANKSAKSER STATE BANK
52 Cortlandt Street
New York, N. Y.

PREDSEDNIK WARREN HARDING ČITA SVOJO PÓSLANICO KONGRESU PRESIDENT HARDING DELIVERING HIS MESSAGE TO CONGRESS.



President Harding reading his message to the joint session of Congress, using a law for a "national road agency" and more power for the highway Labor Board. Mrs. Harding is in the gallery, an interested listener.

Slika nam kaže predsednika Hardinga, ko čita svojo poslanico pred kongresom. Besedilo poslanice se popolnoma strinja s cilji in nameni kapitalistov.

STROŠKI STAVKE PRI TRDEM PREMOGU MESTO CARCASSONE — ZANIMIVOST FRANCIE

Stavka antracitnih premogarjev je bila dosedaj 225 milijonov dolarjev. — Izgube občinstva niso vštete. — Strajkarji so porabili vse svoje prihranke. — Zadnji čas, da se vrnejo na delo.

Philadelphia, Pa., 21. avgusta. — Prekinjenje obravnanja v premogovnikih trdga premoga, ki se je pričelo dne 1. aprila ter trajala še naprej, je imelo v teh dvajsetih tednih za posledico izgubo približno dva in trideset milijonov ton premoga ali nekako 1,600,000 na teden. Stoin petdeset tisoč stavkarjev je izgubilo na plačah nekako \$124,738,400, če vzamemo za temelj staro plačilno lesto, in lastniki premogovnikov izjavljajo, da so izgubili nekako sto milijonov dolarjev.

Poleg tega je treba vypočevati še nadaljnje splošne izgube. Več rokov je bilo tekom časa ustavljenega obravnanja poškodovanih. Vodne sesalke so bile sicer neprestano zaposlene, a delo v rovin, katero je treba vedno poslavljati ter obnavljati, ponavadi ni bilo izvršeno. Številne rove bo treba še popraviti in prenarediti, predno bo mogoče zopet pričeti z obravnanjem. To pa stane precej časa in denarja. Sveti, kateri je treba smatrati na ta način kot izgube, ne bodo ravno majhne.

K temu pa pridejo še dobički, katere bi lahko imeli lastniki rokov v svojih žepih, če bi njih rovi med tem časom obratovali. Če računamo povprečni dobiček pri toni na pet in trideset centov, dobimo sveto enajstih milijonov dobro.

POGON NA GLAVNI STAN VELIKE UNIJE

Tekom pogona na glavni stan neke radikalne unije so dobile oblasti seznam radikalnih voditeljev.

Chicago, Ill., 21. avgusta. — Pregled listin in pism, katera so zaplenili včeraj tekom pogona na glavni stan Trades Union Educational League, je baje rakril na široko razširjeno propagando za One Big Union med železniškimi delavci. Našli so baje tudi informacije glede cele serije radikalnih zborovanj v železniških srednjih Ligo vodi William Z. Foster, ki je vodil zadnjo jeklarsko stavko ter bil pred kratkim deportiran iz države Colorado. Tazadevna sporocila so prišla od državnega pravdnika Crowe.

V notranosti velikih židov je najti kakih tisoč prebivalcev, kajih hiše čeprav krog stare katedrale St. Nazaire.

Oblasti niso izvršile nikakih arretacij, vendar pa jim je padel v roke dolg seznam radikalnih voditeljev, kot je izjavil Crowe.

Preiskava državnega pravdnika je pričela takoj po sprejemu poročila glede železniške nesreče na Michigan Central železnici v Gary, Indiana, tekom katere sta bila ubita dva človeka ter nadaljnja dva ranjena. Tudi razkritje dveh palic dinamita na tračnicah Pennsylvania železnice je dalo povod za zaplenjenje.

Uradniki Michigan Central železnice izjavljajo, da so zarotni sklenili spraviti eksprezni vlak s tira ter v ta namen omehčali tračnice in švelerje.

SUHAŠKI ŠKANDAL V JOHNSTOWN, PA.

Razkritja glede počenjanja prohibicijskih uradnikov. Roganje na račun suhe postave v Johnstownu.

Johnstown, Pa., 21. avgusta. — Na tise mesta so prikorakale bojne sile, da se spuste v boj za pivo ali proti pivu. Potem ko je župan Cauffiel, ki je baje prista skrajne suše, objavil, da smejo salonarji javno prodajati v svojih saloni pravo pivo, so se pričeli zbirati ob sobote naprej bojne sile suhačev, obstoječe iz zveznih prohibicijskih agetrov ter državne policije ter so bile danes zjutraj pripravljene vreči se na sovračnika.

Odkar je izdal župan svojo zgodovinsko proklamacijo, so bili državni governer Sproul, antisalonarji ter uradniki državnih prohibicijskih oblasti v neprestanom stiku z mestom. Tu kaj so trdili nekateri, da je bil namen županovega proglosa popoloma osušiti mesto, ne da bi napravili ljubiteljem ječenjevno uslugo, kot se je izprva domnevalo.

Vse zaloge močnega piva v mestu so bile že v soboto porabljene in krčmarji bodo vsled tega same od sebe postali suhači.

Spolh pa se je v javnem sošču svetovalo, naj poženejo s krepelci polieiste in prohibicijske agente, če bi hoteli slednji brskati za barami in v kleteh. Eden najbolj odličnih odvetnikov v mestu je rekel v sodišču krčmarjem:

— Držite svoje krepelje pripravljene ter udržujte po črepnjah, če bi napravili najmanjši poskus, da kršijo vaše pravice.

Svet je veljal onim gostilničarjem, ki so bili aretirani radi prodaje pijač dva dni pred objavljenjem županove proklamacije.

Johnstown ni bil nikdar brez piva, tudi ne v najbolj temnih dnevnih Volsteadove postave.

Spolno se priznava, da so javno prodajali povsod močno pivo preko bare. Danes pa bo suša vendarle prišla. Trajala seveda ne bo dolgo časa, kajti sodniki in porootniki zahtevajo v takih slučajih dokaze, katerih ni mogoče predložiti, predno odsodijo človeka radi prodaje pijač dva dni pred objavljenjem županove proklamacije.

Johnstown ni bil nikdar brez piva, tudi ne v najbolj temnih dnevnih Volsteadove postave.

Spolno se priznava, da so javno prodajali povsod močno pivo preko bare. Danes pa bo suša vendarle prišla. Trajala seveda ne bo dolgo časa, kajti sodniki in porootniki zahtevajo v takih slučajih dokaze, katerih ni mogoče predložiti, predno odsodijo človeka radi prodaje pijač dva dni pred objavljenjem županove proklamacije.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

Svet je veljal onim gostilničarjem, ki so bili aretirani radi prodaje pijač dva dni pred objavljenjem županove proklamacije.

Johnstown ni bil nikdar brez piva, tudi ne v najbolj temnih dnevnih Volsteadove postave.

Spolno se priznava, da so javno prodajali povsod močno pivo preko bare. Danes pa bo suša vendarle prišla. Trajala seveda ne bo dolgo časa, kajti sodniki in porootniki zahtevajo v takih slučajih dokaze, katerih ni mogoče predložiti, predno odsodijo človeka radi prodaje pijač dva dni pred objavljenjem županove proklamacije.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

Svet je veljal onim gostilničarjem, ki so bili aretirani radi prodaje pijač dva dni pred objavljenjem županove proklamacije.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

Zupan sam je prišel nekoliko v zadnjo radi brezvečelnih črk, katere je dobil od vseh strank. Podal je tudi novo izjavo glede vzroka, ki ga je dovedel do tega, da je izdal svoj slavnopravni poskus, da kršijo vaše pravice.

SOVJETI ZAHTEVAJO ENAKE PRAVICE

Krasin pravi, da bodo sovjeti dovolili ameriško preiskavo v Rusiji le v slučaju, da dobre iste pravice v Ameriki. Sovjeti soglašajo z nami glede Kitajske. — Ruski komisari bi v Ameriki ne agitirali za komunizem.

Poroča Walter Duranty.

Moskva, Rusija, 20. avgusta. — Ruska vlada bi pričela ameriško preiskovalno komisijo le pod pogojem recipročnosti, — to se pravi, da bi smela neka ruska komisija ob istem času obiskati Združene države. Ce pa bi na drugi strani želela poslati v Rusijo delegacijo, da se pogaj

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

G L A S N A R O D A

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za Inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50
Subscription Yearly	\$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemelj nedelji in praznikov.

Dopis brez podpisu in osebnosti se ne pribabičuje. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraju naravnika prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališčo paznamo, da hitreje najdeme naslovnika.

G L A S N A R O D A

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878



PROTI DELAVCEM

V poslanici, ki jo je naslovil predsednik Harding na kongres, je zahteval večje polnemoči proti delavcem. To so tudi pričakovali od njega delodajalci in kapitalisti dežele.

Le najbolj slepi se bo dal premotiti od različnih izgovorov v tej poslanici. S temi izgovori je hotel pokazati svojo nepristranost najvišji predstavitelj kapitalističnih interesov.

Skrajnež so izvojevali veliko zmago nad predsednikom kot politikom. Ofenziva velekapitala proti delavemu je stopila sedaj v svoj drugi štadij. Kar je kapital že dosegel s pomočjo gibanja za open shop, pristriženja plač in raznih sodnijskih odločitev, naj se sedaj za vse čase ugotovi postavnim potom.

Kaj pa je pravzaprav zahteval predsednik?

1. Korenito preiskavo glede premogarske industrije.
2. Ustvari naj se narodno agenturo za nakup premoga.
3. Postave, ki naj bi dajale železniškemu delavskemu svetu pravico, da takoj izvede svoje odločitve.
4. Zvezno kontrolo transportacije.

Vsaka posamezna teh točk je povsem odkrito naperjena proti organiziranemu delu.

Izvedenje vsake teh točk bi pomenjalo zmago velekapitala.

Preiskovalna komisija, katero bi imenovala Hardingova administracija, bi enostavno dognala to, kar je dognal predsednik v svojem govoru pred kongresom.

Čeprav priznava predsednik organizacijsko pravievo v teoriji, jo nočejo dovoliti delavskemu razredu v življenju. Kakšen namen bi imelo drugače njegovo naštevanje vseh "zločinov" premogarjev ter unijskih železničarjev?

To ni nič drugega kot ustvarjanje razpoloženja proti strokovnim organizacijam ter hujskajoča propaganda, na korist velekapitala.

Ustvarjenje narodne agiture za nakup premoga je mogoče v sedanjem času sila potrebna odredba.

Najbrže pa je namen te odredbe tudi ojačiti protiumijske premogarske okraje, ki so imeli dosedaj pogosto velike težkoče pri prodaji svojega skebskega proizvoda. Kako hitro pa bo zveza kupila neunijski premog bo polje sedva takoj odprto in vrlada bo jamčila tem neunijskim poljem neomejeno zaščito.

Najbolj razviden pa je delavstvu Sovražni značaj Hardingovih zahtev pri štv. 3 in 4.

Ponomoč za železniški delavski urad ne pomenja nič drugega kot vtihotapljenje prisilnega razsodišča, uveljavljenje veleindustrije kot razsodnika ter izločenje glasovanje pravice za unijske delavce.

Zastopniki železničarskih organizacij bodo, kot vedno v manjšini, in zastopniki železnic bodo razpolagali z večino glasov, kajti na njih stran bodo stopili takozvani nepristranski.

Temu se bo pa pridružilo tudi dejstvo, da bodo v bočnosti izgubili železničarji in njih uradniki pravico ugovora proti odločitvam železniškega sveta, kajti delavci se bodo morali spleti pokoriti vsem storjenim ukrepom.

Zahaja predsednika Hardinge, da naj zvezna vlada kontrolira celo transportacijo, nam kaže, da hočejo vzeti železničarjem pravico stavkanja. Ali je mogoče dobiti v celi deželi tako naivnega človeka, ki bi domneval, da bi vrlada Združenih držav storila nekaj, kar bi ne ugajalo železnic? To je popolnoma izključeno. Vrlada bi nikdar ne vzel železnic sedanjim lastnikom, da jih obratuje na svojo pest. Kontrola nad transportacijo pa bi v slučaju stavke uporabila za to, da zlomi stavko s pomočjo cele obrožene sile dežele.

To je predsednik Harding jasno namignil, ko je pričel naštrevati strašne "zločine", katere so baje izvršili strajkujoči železničarji in premogarji.

To je govoril prijateljski posredovalec med delom in kapitalom, nepristranski zastopnik celokupnega naroda, mož, ki trdi, da zastopa poštano in odkritom interesu obeh strani. Ves svoj gnjev pa je izlil na stavkujoče premogarje in železničarje, ki se nočejo pokoriti mandatom velekapitala. Celokupni kongres, senat in poslanska zborica, pa je z viharnim odobravanjem sprejel izvajanje predsednika, kot nam javljajo poročila iz Washingtona.

"BOGABOJEČ" BOŽJI NAMESTNIK



Na slike vidite devetnajstletno organistko Ester Hughes in Rev. Walterja Culpa, očeta devetih otrok. Častiti gospod se je zaljubil ter pobegnil žnjo. Detektivi so ju našli, ko sta v nekem hotelu lupila krumpir, ter ju odvedli nazaj v Spring Valley, Ohio.

Iz Slovenije.

Promocija.

Mirko Pretnar iz Kranja je bil v veliki dvorani ljublj. univerze promoviran za doktorja filozofije.

Himen.

V Trbovljah sta se poročila odvetniški kandidat Franjo Juhart in Hilda Dežmanova, hčerka tamšnjega uglednega trgovca in odličnega naprednjaka.

Elektrifikacija Ormožkega okraja.

V Ormožu se je vršilo nedavno zborovanje, na katerem se je sklenilo ustanoviti zadružno elektrarno.

Izvoljeno je bilo načelstvo zadruge, ki bo izvršilo razdelitev o-

mreža za mesto Ormož in za bližnjo okolico. Pričakovati je, da dobi Ormož še letos električno razsvetljavo. Enaka akcija se pripravlja tudi v Šredšču.

Na Bled je dospel tudi ministrsk predsednik Pašič ter podpredsednik beograjske mestne občine Pajević.

Vlak ga je podrl.

Pri Krškem je podrl vlak gozdarskega svetnika Karla Tavčarja iz Ljubljane. Vrgel ga je na stran in je obležal nezavesten. Pri tem je dobil težko poškodo na kolenu in na rebrih.

Nezgoda kolesarjev.

Marija Manfreda, šivilka iz Zalogarjeve ceste v Ljubljani, in Leopold Dimnik, posestnik s. s. z Jarš pri Ježici, sta padla s kolesa. Prva si je razbila čeljust, drugi pa se je sreči zbudili in rešili živino. Zgorelo pa je vse gospodarsko orodje, vozovi in precej sena. Škoda znača nad 100,000 K. Sumše, da je to delo zlobne roke.

Velika tatvina.

Neznani storilci se vlonili skozi železno omrežje okna v trgovino Karla Wutta v Slovenski Bistrici in mu odnesli različnega suknenega blaga v vrednosti nad 40,000 krov. Hiša, v kateri se nahaja trgovina, stoji tik ob glavnih cestah Maribor-Ljubljana. Sodi se, da je bilo več storilev, katerim so bili prostori v hiši in trgovini prav dobro znani, ker se je tatvina izvrsila na zelo premeten način. Orožništvo je vlonilem na sledu.

Z nožem po glavi.

Janez Brencič, kovaški pomočnik, in Frane Martinčič, čevljarski pomočnik, oba iz Dolenje vas pri Cerknici, sta popivala v Žumrovi gostilni v Cerknici. Naenkrat pa je Martinčič vstopil v brez vasega povoda spôdaknul svojemu tovaršu, s katerim so bili prostori v hiši in trgovini prav dobro znani, ker se je tatvina izvrsila na zelo premeten način. Orožništvo je vlonilem na sledu.

Minister za socijalno politiko.

Slovenec dr. Žerjav se je pripeljal iz Begunja v Ljubljano. Odtam je odpotoval v Beograd ter zopet prevzel posled svojega resorta. Po dolgi bolezni je okreval.

Mestna hranilnica v Kočevju.

Ta zavod je bil početkom julija v veliki krizi. Kot vzhrok za to bi se dalo navesti marsikaj, povod za krizo pa je dal oblastveni odlok, da niso zdržljiva upravna mesta.

Mestni hranilnici z mestu upravnih svetnikov pri Mercantilni banki. Nato je izstopilo več članov iz odbora in ravnateljstva pri hranilnici, in radi pisanja gotovega krajevnega lista in ščuvanja skrilih posameznikov so zacele stranke dvigati denar. Dvigi so dosegli

že izdatne svote. Za sanacijo zavoda sta se brigala med drugimi:

zlasti Anton Kajfež in v okraju glavar kot vladni komisar hranilnice. Izstopivši člani so preklicali zavod. Rum je prnahal. Tako je zavod rešen, večino pa je moral delati jaz.

Zdravnik je bil brez besede.

Tedaj si ti poljubil služnike.

— Toda upam, da potem vsaj nisi poljubil svoje žene?

— O, seveda sem jo!

— Potem sem izgubljen tudi jaz.

— Kaj Vam je vendar?

— Naša služkinja ima kolero in jaz sem jo še danes zjutraj poljubil.

Zdravnik je vzel klobuk in šel na bankirjev sin.

— Prav le steke je bil, toda lumbarski. Za tri fižolčke se mi je skril, da ga nisem mogel zlepiti najti, tega plavčka . . .

Iz poročila čikaškega poštnega mojstra: Vsled silnega širjenja publikacije "Edinost", je bil naš urad prisiljen zvišati število uradnikov in pismenos za 320 oseb.

V čakalnicu zdravnika je plnil bankirjev sin.

— Gospod doktor, izgubljen sem!

— Kaj Vam je vendar?

— Naša služkinja ima kolero in jaz sem jo še danes zjutraj poljubil.

Zdravnik je vzel klobuk in šel na bankirjev sin.

— Prijatelj, — je dejal staremu bankirju. — Ti moraš preprečiti sinu, da občuje s služnjaki. Poljubil je tvojo služnjico, ki je okužena od kuge.

— Večni Bog, — je zavpil bankir. — Tedaj sem izgubljen tudi jaz.

Zdravnik je bil brez besede.

— Tedaj si ti poljubil služnike.

— O, seveda sem jo!

— Potem sem izgubljen tudi jaz.

— je dejal zdravnik in pada na stol.

Iz nekega dopisa: "Pri družini S. smo imeli te dni veliko krsto. Krstili so dvojčke. Vsega je bilo v izobilu. Škoda, da oče S. ni bil navzoč, ker je moral delati overtime".

Jesen prihaja v deželo. Hladni dnevi se bližajo. Ženske so začele nositi slamnike.

— Pri sodnji.

— Kako se piše?

— Janez Skuk.

— Ste poročeni?

— Da.

— S kom?

— Z ženo.

— No, ali je kdo mar z moškim poročen?

— Ja.

— Kdo?

— Moja žena.

— Kaj te tere, pater Skaza,

da tako si miserere?

Mar zato si miserere,

ker ti nihče več ne bere,

kar napišeš — miserere?

Kaj pa biznes? No, kako je?

Ta žele — miserere.

Bira malo ti pritira;

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

— Čakaj. Najprvo morajo Abipones zaspasti. Nato bova videla, če bodo stražniki previdni in če bodo pustili ognje dogoreti ali ne. Medtem je stopil glavar k jetnikom, na katere je zrl z grozčimi poglej ter jih pričel suvati z nego. Pri tem se je hotel eden izogniti brei ter se obrnil. Bil je res bel človek, ne pa Indijanec. Medtem se je dvignil napol še drugi in Inka je spoznal v njem glavarja Cambas, El Cranę duro ali trdo butico.

Vprašal je Anton:

— Ali si že kedaj čul o tem glavarju?

— Ne.

— Ime je dobil, ker ni umrl od desetih udarev s kopitom po glavi. Ko so se sovražniki, ki so ga smatrali mrtvimi, odstranili, se je popraskal po glavi ter odšel skrivno za njimi, da se osveti.

— Torej je tvoj znane?

— Ne, celo prijatelj. Tvegal bom življenje, da ga oprostim.

— In jaz svoje, — je dostavil Anton.

— Sedaj morava biti tiho in čakati.

Potekla je ena ura odkar so legli Indijanci k počitku. Antonio je postal že nestrepen ter zašepetal tovarišu:

— Mislim, da že spe in da ne smeva še dalj čakati. V taboru bodo v skrbah radi naju.

— Le za en trenutek, — je odvrnil Hauka. — Pomiril jih bo Aneiano, ki pozna mojo previdnost. Kljub temu pa morava pričeti. Zabil bom obe stražnika semkaj.

— Kako je to mogoče?

— Zelo mogoče.

— Na kak način?

— Takoj boš čul. Pazi, če se bo kateri izmed specih premaknil, ko se bom oglasil. Nikdo se ne sme predramiti, če hočeva biti uspešna.

Položil je obe roki na usta ter zakričal pritajeno, kot papagaj, katerega zmoti nekaj v spanju.

Noben izmed specih se ni premaknil, a stražnik je obstal.

Inka je vdrugič zastokal.

Stražniki je stopil bližje. Ko je Inka tretjič začivkal, se je pričel plaziti stražnik previdno proti dotičnemu mestu.

Tedaj pa je vzel Inka svojo sekiro v roko, skočil kot blisk naprej ter udaril po Indijanecu z enim samim hibom. Indijanec se je zvrnil na tla ter se ni več premaknil.

— Moj Bog, ubil si ga, — je zašepetal Anton, ki je prišel bližje.

— Najbrž je mrtve, a mogoče še živi. Ostani tukaj. Ce se premakne, mu porini nož v srce. Ali imaš pogum storiti to?

— V boju da, a človeka, ki se ne more braniti . . .

— Midva sva v boju in če se predrami je njegov glas orožje, ki je na nazu bolj nevarno kot kako drugo. Moraš se pokoriti.

Hauka je vzel nato oba ponča ubitega Indijanca ter odšel do stojanstveno na mesto, kjer je bil preizveden stražnik. Hodil je nekaj časa med ognji, da si ogleda obraze ter sedel nato k jetnikom, ki so bili še prebujeni.

Slednji so ga seveda smatrali za stražnika, kajti zavit je bil v pončo. S tihim glasom je rekel glavarju, da hoče rešiti vse, nakar jim je prerezel vez.

Ko je ogenj prilično pošel, so se vsi z oproščenimi jetniki pričeli plaziti nazaj, dokler niso bili na varnem. Hauka je medtem odšel, da odvede konje in mule in slednje so sledile madrine.

Ko so prišli konečno v taborišče, ju je vprašal oče Jaguar, ki je bil že v velikih skrbeh:

— Kje pa sta bila?

— Pri Abipones.

— Kaj? Torej so na drugi strani Indijanci?

— Da.

— In vidva sta brez mojega dovoljenja . . .

— Oprostila šest jetnikov ter zajela celo čredo konj.

Oče Jaguar se je ozril ter videl govornika, ki je pristopil. Stobil je korak nazaj ter vzkliknil:

— Vi, poročnik Verano? Kako prideš semkaj?

— Kot vedno. Peš ali na konju.

— Kam hočete odvoditi?

— K Abipones, da jih kaznjujem. Vi me morate spremljati s svojimi ljudimi. Noben teh psov ne sme ostati živ.

— Vi smatrate moje spremstvo za samoposebi umljivo. Jaz pa ne.

— Brez dvoma mi boste pomagali.

— Reči vam hočem, da ne velja pri meni noben "moram". Tedaj pa se je zjasnilo lice Jaguara. Videl je prihajati glavarja Cambas Indijancev, ki je takoj reklo:

— Jaz sem, senior. Ni mi treba povedati vam, kako me veseli videti vas. Sedaj se nam ni treba ničesar batiti.

— S kakšne strani?

— Abiponev, ki so se pripravljali, da navale na nas. Mi s tem seniorjem vred smo padli včeraj zjutraj v njih roke. Vtopeni so nas hoteli v laguni. Hauka in drugi deček tukaj pa sta nas rešili.

— Ta dva!

Prenehal je ter pogledal na nebo, ki je dobito medtem čudno rmenasto barvo. Nato pa je vprašal:

— Koliko je Abiponev!

— Nekako osmedeset, — je odvrnil glavar. — Ravno toliko konj smo odvedli.

— O tem bomo še govorili. — Ali veš, kaj pomeni ona rmena proga?

Glavar je odgovoril:

— Že davno sem jo opazil, — je odvrnil glavar. — Bliža se hruškan, ki lomi dreve. Tudi konji čutijo to. Nemirni so.

— D-a v nevarnosti smo. Če ostanemo, nas lahko ubije dreve. Jaz ne poznam okolice. V dveh urah bo izbruhnil vihar. Hitro se moramo oddišči.

— Jaz poznam okolico, senior. Jahali bomo in če hitimo, bomo na varnem še pred izbruhom viharja.

— Kje je to zavetišče?

— V naselbini velikega klanja.

— To je slabo ime. Ali misliš, da bomo dosegli tja še pred izbruhom viharja?

— Da.

— In bomo našli pot v tem?

— Ne bomo izgubili smeri. Ne bo več dolgo tako temno kot se daj. Nebo bo polno luči.

(Dalje prihodnjih)

ONEGA, KAR JE LJUDEM PREPOVEDANO, SO BILE RIBE DELIŽNE



Pred kratkim so uničili prohibicijski agentje v New Yorku za sto petdeset tisoč dolarjev žganja, katero so zaplenili zadnje tedne. Veliko steklenic je vsebovalo pravovrsto žganje, kot primer "Haig and Haig", razne kanadske likerje in francoske konjake. Žganje so zlišili v morje.

Materinske pokojnine.

ILLINOIS:

Pravice do podpore imajo matere-vdove ali materje, katerih mož je popolnoma onesposobljen.

Starost: Otrok mora biti pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$2 na teden.

Uprava: Podpora dovoljuje Juvenile Court, District Court ali Superior Court. Sodni uradnik preiskuje vsak slučaj in poroča sodišču, ki bi sklene o stvari.

Sredstva: Podpora se izplačuje iz blagajne dotične County.

MINNESOTA:

Pravice do podpore imajo matere: vdove, zapančene vsaj leta dvi in sodno postopanje proti možu, mora biti zapričeto, ali katerih može se nakajajo v državnih zavodih za umobolne ali pi-

Starost otroka: Pod 14. letom.

Podpora: Za enega otroka, \$10 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$5 na mesec.

Trajanje: Juvenile Court mora ustaviti ali zmanjšati podporo vsak čas.

Uprava: Podpora izdaja Juvenile Court.

Sredstvo: Iz County skladov.

MESTO ST. LOUIS:

Pravice do podpore imajo matere: vdove, zapančene vsaj leta dvi in sodno postopanje proti možu, mora biti zapričeto, ali katerih može se nakajajo v državnih zavodih za umobolne ali pi-

Pogoji: Mati mora biti sposobna za pravilno vzgojo otroka doma, Mati mora biti sposobna za vzgajanje otroka in mora biti v korist otroka, da ostane domu pri materi. Mati lahko dela nekoliko dni izven hiše.

Starost otrok: Pod štirinajst letom.

Podpora: Za eno dete \$15.00 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10.00 na mesec.

Največja mesečna podpora za eno otroka smožna je \$60.00. (Podpora se lahko daje v denarju ali v potrebščinah. Za slučaj bolezni ali izvanredne potrebe mora se nakazati začasno večja podpora.)

Trajanje: Sodišče lahko spreminja podporo, ako se mu zdi primerno.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za enega otroka \$3.50 na teden. (City Comptroller mora povisiti podporo po svoji uvidnosti. Izredna podpora od \$25 na leto za vsakega otroka je dopuščena za oblačilo in zdravniško oskrbo.)

Trajanje: Board of Children's Guardians mora ustaviti ali zmanjšati podporo vsak čas po svoji uvidnosti.

Starost otroka: Pod 14. letom.

Podpora: Za enega otroka \$3.50 na teden. (City Comptroller mora povisiti podporo po svoji uvidnosti. Izredna podpora od \$25 na leto za vsakega otroka je dopuščena za oblačilo in zdravniško oskrbo.)

Trajanje: Board of Children's Guardians mora ustaviti ali zmanjšati podporo vsak čas po svoji uvidnosti.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$15 na mesec; za vsakega nadaljnega otroka po \$10 na mesec.

Trajanje: Sod more podaljšati podporo po prvem letu in jo more ustanoviti ali zmanjšati. Podpora prestane, ko otrok doraže do dobe, ko more dobiti spriznalo za delo.

Starost otrok: Pod 16. letom.

Podpora: Za eno dete, \$